

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת ה-21**

**השופט סאאב דבור
יושב ראש ועדת הבחירות האזורית כנרת**

ת"מ 190 / 21

העותר: אליהו ברדה

נגד

המשיבים: 1. עיתון מקומי דתי
2. ניר אנקונינה, יו"ר המקומון

עתירת בחירות

בפניי עתירה למתן צו המורה למשיבים להעביר לוועדת הבחירות ולקבל את אישורה לסקרים שפירסמו המשיבים בעיתון מקומון דתי וכן, ליתן צו שיורה למשיבים לפרסם הבהרה, כי הסקר לא נערך בשיטות סטטיסטיות מוכרות.

העותר הינו ראש עיר מכהן המתמודד לבחירות לראשית העיר שיערכו ביום 30.10.18.

המשיב 1 הינו מקומון מקומי דתי והמשיב 2, הינו עורך המקומון בו פורסמו הסקרים נשוא העתירה.

העותר הפנה להוראות סעיף 16 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט – 1959 (להלן: "חוק הבחירות").

לדידו, ביום 5.10.18 פרסום העיתון "מקומי דתי" תוצאות סקר. בנוסף, ביום 19.10.18 פרסם המקומון סקר נוסף. שני הפרסומים מהווים הפרה של כל אחת מהוראות סעיף 16 לחוק הבחירות שכן, לא צוין תאריך עריכת הסקר ומרווח הטעות, לא צוינו השאלות שנשאלו, לא נשלח העתק הסקר לוועדת הבחירות המרכזית ולא הועמד לעיון הציבור, לא צוינו פרטים של שיטת הדגימה וגודל המדגם, לא צוין שהסקר נערך שלא לפי שיטות סטטיסטיות מוכרות.

מכאן, העתירה למתן צווים כאמור לעיל, לצד חיוב המשיבים בקנס.

עמוד 1 מתוך 3

תגובה הוגשה היום. בפי המשיבים טענה מקדמית בדבר חוסר תום לב ושיהוי, שכן, העותר עצמו השתמש בעיתון בעבר ופרסם בו כתבות מטעמו כאילו מדובר בכתבות "אובייקטיביות" כאשר בפועל הם נכתבו על ידי ראש העיר עצמו ו/או מי מטעמו.

באשר לשיהוי, מדובר בפרסום ראשון שנעשה ביום 5.10.18 והשני ביום 19.10.18 כאשר העתירה מוגשת רק ביום 25.10.18, סמוך ליום הבחירות. מטעם זה בלבד של שיהוי, יש מקום לדחות את העתירה.

גם לגופו של עניין דין העתירה להידחות שכן, מדובר בשני פרסומים מהם עולה במפורש וללא כל ספק כי מדובר בסקרים שאינם מבוססים על שיטות סטטיסטיות מוכרות וכי מדובר בסקרים המבוססים על סקרי אינטרנט אשר פורסמו ברבים ואשר השתתפו בהם תומכים משני המחנות.

לטענת המשיב, אילו נעשתה פניה מוקדמת, היה בכך כדי ליתר את העתירה. למען הסר ספק, ביקש המשיב להבהיר כי, בפרסום הבא של העיתון יירשם במפורש, כי הסקרים בוססו על סקרי אינטרנט ולא על שיטות סטטיסטיות מוכרות.

דיון והכרעה

לאחר עיון בטיעוני הצדדים, נחה דעתי כי דין העתירה להידחות משני טעמים: שיהוי והעדר פניה מוקדמת. גם לגופו של עניין, דינה של העתירה להידחות.

הטענה בדבר שיהוי, צודקים המשיבים בציינים, שהפרסום הראשון נעשה ביום 05.10.18 ואילו הפרסום השני נעשה ביום 19.10.18. לא ניתן נימוק מדוע העתירה הוגשה רק ביום 25.10.18. לא זו אף זו, העתירה הוגשה בניגוד להוראות החוק בכך שלא נעשתה פנייה מוקדמת למשיבים.

רבות נכתב על חובת מיצוי ההליכים בין הצדדים בענייני בחירות. עמד על כך כב' השופט (כתוארו דאז) ס' ג'ובראן, בקובעו:

"43. לכך יש להוסיף כי הניסיון מלמד כי במקרים רבים, פניות מוקדמות מייתרות התערבות שיפוטית. דבר זה נכון במיוחד בעתירות מעין אלה. חוק הבחירות מתווה עקרונות ברורים, אשר על פיו נקבעו מבחנים מפורטים וקלים ליישום. לכך יש להוסיף כי כבר אמרתי, כי כאשר ישנו ספק אם פרסום שממומן על ידי כספי ציבור הוא בגדר תעמולה אסורה או לא, לרוב יש לנקוט בגישה מחמירה ולא לאפשר את פרסומו (עניין חופרי, פסקה 45).

44. לפיכך, כאשר הדין והמדיניות ברורים, אני משוכנע כי פניות רבות של עותרים אל עיריות, ראשי עיר ובפרט, אל היועצים המשפטיים של העיריות, בגין תעמולה אסורה, יטופלו. בכך ייחסך זמן שיפוטי יקר, כספים ציבוריים ופרכיים, וזמנם היקר של נבחרי הציבור ואלו המבקשים להחליפם. מסקנתי גם נתמכת בעובדה כי במרבית העתירות שהוגשו בפניי עד כה, חלק לא מבוטל מן הצווים המבוקשים התייתרו עקב הסרת הפרסום האסור מיוזמת המשיבים." (תר"מ 16/20 קונינסקי נ' אלדר ואח' (23.06.2013) וראו גם תר"מ 37/20 דידי נ' לביא (18.7.2013); תר"מ 54/20 סיעת "רק

ראשון בראשות דב צור" נ' דעבול (4.8.2013); תר"מ 52/20 פרנקו נ' גוזלן (6.8.2013).

חובת מיצוי ההליכים בכגון דא אף עוגנה בחקיקת משנה. סעיף 2(ב)(6) להוראות הבחירות (דרכי תעמולה) (סדרי הדין בבקשות ועררים), התשע"ה-2015 (להלן – הוראות סדרי הדין) קובע, כי בכל כתב עתירה יציין העותר:

”נעשתה פנייה מוקדמת למשיב – יצורפו העתקים של ההתכתבות לעניין זה; לא נעשתה פניה מוקדמת – יפורטו הנימוקים להגשת עתירה בלא פניה מוקדמת”

העותר לא צירף העתקים של פנייה מוקדמת כנדרש, ואף לא נימק מדוע לא נעשתה פניה כאמור, בהתאם להוראות סדרי הדין. משכך, ניתן היה לדחות את העתירה על הסף אך מטעם זה.

יחד עם זאת, גם לגופו של עניין דין העתירה להידחות. כפי העולה מאותו פרסום בעיתון, ניתן על פניו לראות שלא מדובר בפרסום אשר נערך על בסיס שיטות סטטיסטיות ומשכך, אין הוראות סעיף 16ה(ה), המורות על החובה לשליחת תוצאות הסקר לוועדת הבחירות, חלות עליו.

אכן, על המפרסם מוטלת חובה לציין בהבלטה שהסקר לא התבסס על שיטות סטטיסטיות. אולם, בשל דחיית העתירה על סמך הטענות המקדמיות, לא מצאתי ליתן צו המורה למשיבים לתקן את המודעה. יחד עם זאת, רשמתי בפניי התחייבות המשיבים לעשות כן בעתיד, ככל ויהא פרסום כזה.

לאור האמור, העתירה נדחית. לפנים משורת הדין, איני מחייב בהוצאות.

ניתנה היום 28.10.2018, י"ט בחשוון התשע"ט.

סאאב דבור

שופט של בית משפט מחוזי נצרת
יושב ראש ועדת הבחירות
האזורית נצרת